UANDAKUA JURHIMBEKUECHERI K'UIRIPUECHERI PARHAKPENI ANAPU

INCHA TPEKUA

Mitiparini eski jónguarhikua, jurhimbekua ka no jupiperakua parhakpeni jimbo jupikuarhisïndi jeioperakua jurhimbitku jangueri ka no ambe atarantskueri iamindu majku anapuecheri,

Mitiparini eski no eiangperakua ka isku eekua k'uiripuecheri jurhimbekua isi jimbosi xani no sesi kameraŋajti; ka uandaŋajti, eski sanderu k'eri ambe ukua k'uiripuecheri, erokakua materu jaso irekakueri engakso k'uiripuecha, jurhajkutini ia chékua ka komu jóangua, sesi marhuataakaksi uandakua ka mamaru jórhati jaka ikukuechani.

Mitiparini sesimindu eski k'uiripuecheri jurhimbikuecha kuajpeŋaaka K'eri jurhimbikua jimbo, jimbokakso iso k'uiripuecha uatiksï no ambe jupikuarhini ka jauarani no sesi kamberakua jimbo,

Mitiparini istu eski uetarisïnga etsekuni ka k'uiriperani iretecheri sesi pajperakua,

Mitiparini eski iretecha, Iretecheri kunguarhikua sesi jimbomendu uandajti ia imecheri jakajkua K'eri karákatarhu k'uiripuecheri jupikuarhikua jurhimbekueri, k'uiripueri k'uratsekua ka ts'iuekua ka majku jasï jukaparhperakua ts'iueriticheri ka uarhecheri; ka uandastiksï ia eskaksï uaka ambakiti ambe ireskuni ka irekakua ambe sesi uaxastani eratsiparini eskaksï usinga janguarhikuarhini,

Mitiparini eskiksi K'erhati Irechekuecha eiakurhistiksi sesi, jarhaujpeni indeni kunguarhikua Organisasioni de las Nasionesi Unidasi jingoni, iamendu jaŋaŋarperani ka urauani jurhimbekuechani ka jonguarhikuechani k'uiripuecheri, ka

Mitiparini eski sesi mitiakaksi iamendu ieni jasi jurhimbekuechani ka jónguarhikuechani sanderu jukaparhakuesti ka inde eiakurhikuani uni isi ukuarhini,

K'ERI TANGUARHIKUA uandasindi

I K'eri Uandakua K'uiripuecheri Jurhimbikuecha Parhakpeni Anapu iamenduchani majku jasï eraaparini eskiksï iamendu iretecha janguarhentaakaksï, eskaksï xani k'uiripuecha eski k'umanchikua juramukuecha imani exeparini mititpeakaksï jorhentpeparini ka kaxomperakua jimbo, ini ambe janganrhini, uaxastaatikso, sanani arhipani iapurhu iso, jiokurhinaati ka sesi uranaati, xani iretecha engakso kurhpitini jaka ka engaksojtu iretecha jima jupindakuarhitini jaka.

Arhujtakua 1

Iamendu k'uiripuecha janguarhiparini ka majku jarhati ka jurhimbekuecha jingoni kueraaŋasondikso ka, juajtakuarhisïndiksï ambakiti eratsekua ka kaxumbikua, jatsistiksï eskaksï sesi arhijperaaka.

Arhuitakua 2

Iamendu k'uiripuecha jatsistiksï iamendu jurhimbekuechani ka janguarhikuechani engaksï ixu uandajka, na uejiki jasï iurhiri jatani, xarharani, ts'iuerati o uarhi, uandani, chereneni, eratseni o materu jangua kamani, nani uejki anapueni, jatsikurhini tumina o no ambe, kueraakateni o materu jasï ambe uni o jamani.

Istu, no ima paŋaati naki enga kunguarhikua juramukueri jamaaka, naki uejkini o nani uejki anapueni enga jupindakurhitini jauaka ma k'uiripu, xani enga ma paisi juramukuarhiti anapueuaka, eski ima irechekua enga no iamendu ambe jandiajku juramukuarhiaka.

Arhujtakua 3

Iamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsistiksï jamani i parhakpeni, janguarhikuarhini ka tsipekua kuajpemenani.

Arhujtakua 4

No nema jamaati isku anchikuarhitsipeni nijtu isku jantspeni; isku anchikuarhitsipekua no sesikua jarhasti ka ni niatatsipetichani ataraantani o piauani na uejki jasi iimboeni.

Arhujtakua 5

No nema jatsisti eski komku kaŋaaka o eski k'uratsekueni jaso ambe kaŋantaaka.

Arhujtakua 6

Iamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsisksï, iapurhu isï, eski jananarhinaaka na uejki jasoeni.

Arhujtakua 7

Iamenduksï majku jasïsti jurhimbekuarhu jimbo ka jatsistiksï, ne uejkini, majku jasï kuajpikurhintskua, jurhimbekuecha jingoni. Iamenduksï majku jasï kuajpekuarhintskua jatsisti ne enga t'auajchakuaka ka no paaka ini uandakuani ka eratsekuani.

Arhujtakua 8

Iamendu k'uiripuecha jurhimbikua jatsisti jupikuarhini ambe enga kuajpintaaka, enga tsandpemenjaaka kuramukperakuarhu, eska kuajpenjantaaka enga imeri jurhimbekuechani t'auajchakumenjaaka.

Arhuitakua 9

No nema uati isïkumendu undani jupinani, onanani ni chutanantani o petaatanani.

Arhujtakua 10

Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti, mangueni jatini, eska kurajchaŋaaka ka eska sesi kurangumeŋantaaka, eskakso juramuticha no nema jingoni k'uetsapeaka, eratseparinksï imecheri jurhimbekuechani ka janguechani, o engaksï uekaka mitikuni ambesï tsïjpa.

Arhujtakua 11

Iamendu k'uiripu tsandpemeŋakata ma ambe tso

No nema jupinaati ka onanani enga jiajkani enga tso

Arhujtakua 12

No noma inchakumengaati imeri irekakuarhikua jimbo imeri japindembekuarhu, imeri k'umanchikuarhu o imeri ambe axatsoperakuarhunijtu churengani jaakuarhimengani ambe. Ini ambe jimbo iamendu k'uiripu jatsisti jurhimbekua eska kuajpikurhintaaka.

Arhujtakua 13

Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti jamani ka erakukuarhini nani enga irekaaka ma Irechekuarhu.

Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti ueakuni ma o imeri paisirhu ka menderu ichaakuntani.

Arhujtakua 14

Enga andanguŋani o jupiŋakuekani jauaka

I jurhimbekua no uati uanakutani o kurajkuarhini ma ambe tsijpakua jimbo enga ambe arhijka Nasionesi Unidasirhu.

Arhujtakua 15

Iamendu k'uiripu jurhimbikua jatsisti nani enga anapueuaka.

No nema euakuarhenjaati jurhimbikua isku undani nani enga anapueuaka o irekaaka ka majku jastu enga uekaaka mojtakukuarhini materu o tamu iso

Arhujtakua 16

Ts'iueriticha ka uárhicha, engaksī tumbiuaka ia ka iurhitskirini ia, jurhimbikua jatsistiksī, no p'ingunaparini iurhiri anapuekua o cherenjekua jimbo, tembuchani o

uambuchani ka ireskuni ma japindembekua; ka majku jaso marhuataatiksi jurhimbikuechani engaksi tembungurhitini jauaka ja ka istu engaksi jurhajkperaaka.

Jejokperaparinski ka uekaparinkuksi uati tembungurhirini.

Japindembekua kueraakatesti parhakpenirhu ka jurhimbikua jarhasti eskiksï ireta ka Irechekua kuajpiaka ka jarhuatpeaka.

Arhujtakua 17

Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti eski mamaru ambe jandiajku minguarhiaka, ka istu kunguarhuntatini mamaru ambe jatsikuarhini materu k'uiripuecha jingoni.

No nema euakuarhiŋaati iskumendu imeri jatsikuarhikua ambe.

Arhujtakua 18

Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti eratseni eski na uekaaka, janaskani ka cherenentu iso; i jurhimbekua jtu arhisindi eski unaaka mojtakuni cherenentu ka joka jukukua, istu uandani na jaso cherenenesondi ka jaka juusindi, jandia juu ka uanekuecha jingoni, xani eski mitikuarhiaka ka eska jtu no ambe, jorhenguarhikua jimbo, isi ukua jimbo, jangua ka exekua jimbo.

Arhuitakua 19

Iamendu k'uiripuecha jurhimbekua jatsistiksï arhijpeni ka uandani; i jurhimbikuajtu arhisïndi eski no ambe ma arhinaka ambe enga uandaaka, ka etsakuni, mamaru jasï ambe etsakutarakua jimbo.

Arhuitakua 20

Iamendu k'uiripuecha sesikua jasistiksï tanguarhiŋantani ka kunguarhiŋantani kasopekua jingoni.

No nemanksï uati uiŋarhitani eski ma kunguarhikua jingoniuaka.

Arhujtakua 21

Iamendu k'uiripu jatsisti sesikua uni andaparakuerani k'eri juramukuarhu, andaparakuerani o enga erakuntskuarhu uéraaka.

Iamendu k'uiripu sesikua jatsisti eski majku jasï ambe uaka terunarhitanani juramukua imeri paisirhu.

K'uiripueri eratsekua ireteri anapu majkuesti jupitsekua uiŋapikua enga ireta uandaaka juramukueri; i kuramukperati uati ma juramitini jatsini erakuntskuarhu engakso ukuarheni jauaka na jatini enga k'uaniaka, erakuntaparini sïpatinku o iamendu exeŋaparini.

Arhujtakua 22

Iamendu k'uiripu, jimboka iretarhu anapueka, jurhimbikua jatsisti jananarhikua kuajperata intsonani jarhuajperaparini iamendu juramukuecha jingoni juchari prindetsikuarhu iimbo ka tepetsekuarhu, marhuatani tumini juchari Irechekuarhu anapu, enga uetarka imeri janaskua sesi jaxeaka ka t'arhexeaka.

Arhuitakua 23

Iamendu k'uiripu jatsisti eski intsïŋaaka ma anchekuarheta, eski ima na jasï jaŋaskatini jauaka, majkueni eski maruteruecheri ka eska kuajpeŋaaka enga niatakua no ambe jatsikuarhiaka.

Iamendu k'uiripu jurhimbekua jatsisti, no amutanantaparini, eski meiamunaaka ambe ka na xani enga anchikuarhitini jauaka.

Iamendu k'uiripu enga anchikuarhijka jurhimbikua jatsisti eska sesi meiamunaaka ka sesi exeaka, eski uaka nitamakuarhini ka sesi irekakuarhitarani imeri anapuecha jingoni.

Iamendu k'uiripu sesikua jatsisti kunguarhikuechani uaxastaani ka imajtu inchajpeni kunguarhekuarhu ka isï uni kuapini imeri anchikurhikuani.

Arhujtakua 24

Iamu k'uiripu jatsikuarhesti jurhimbekua mintsïkuarhekua, jurhitenchakuarhekua, sesku atakua anchakuarhekua ka isïjtu jakua na jasï jimbo jandajpekua meiamukata.

Arhujtakua 25

Iamu k'uipiru jatsikuarhesti jurhimbekua jurhimbejtsitatakua tsipekueri terukutakata imangi tatetspekuuaka, ka isijtu imeri exenchperakuani, uratajperantskua, ka sesi jakua, ka t'irekua jindemendo, xukuparhakua, irekua, tsinajperakua ka imangi uetarhiuaka ireteri manaratsperakua; ka isijtu jatsisti jurhimbekua tataetsperakuechani, iki no jatsikuarheuaka anchekuarheta, p'amenchakua, no ambouakua, tsindikua, t'arhepekua o materu ambe jimbo enga tsitooka imeri nitamanchakua imangi jimbo no isi atini jauaka.

Kuxarhekua ka uajpa sapichuekua jurhimbekua jatsikuarhestiksi jukauantskuaechani ka jandiojko jarhutakuaechani. Iamendu takiecha, jupiuakata tembuchakua o uérakua tembuchakuarhu, jurhimbekua jatsisti majku jasi kuanani iretarhu.

Arhujtakua 26

Iamu k'uiripu jurhimbekua jatsikuarhesti amboŋastakua intso

Ambonastajperakua niarauati iamu p'irakuni k'uiripekua k'uiripuchaeueri ka uinaperani jananarhikua jurhimbekua k'uiripucheri ka janguarhekuaechanijku, uinaperauati kurhangukua, tekaantskua ka sesi pajperakua iamu sorangua k'uiripucheri ka iamu iretecheri o cherenekuaecheri, ka manatooti p'irakukua niatakuaecha Kunguarhekua So

Tatembaecha uati erakuni na jasï amboŋastajperakua uekasïni intskuni uajpechani.

Arhujtakua 27

Iamu k'uiripu jurhimbekua jatsikuarhesti jandijku inchamukuni mimixekua tsipekuarhu ireteri, maruutani anchekuarheta imangi tsitieka ka inchajpeni jurhenguarhu imangi urhepani jauaka ka jurhiatenchakua imangiksï jima uérooka.

Iamu k'uiripu jatsikuarhesti jurhimbekua kuajperantskua imeri pejparikuaechani sesi jangua ka kejtaskuarhekuecheri imangiksï k'uaninchooka, anchekuarheta petakua, mimxekua, karakua o imecheri sesi niatakua jimbo.

Arhujtakua 28

Iamu k'uiripu jurhimbekua jatsikuarhesti esiki ikaskuŋooka ma ireteri uandangukata ka iamu sirukua k'uiripuecheri jininga jurhimbekuaecha ka janguarhekuecha enga eiamarhijperaŋajka i amboŋastajperakuarhu esoka isi niatakuarheuaka.

Arhujtakua 29

Iamu k'uiripu jatsikuarhesti eiauandakuarhekuaechani ireta jinguni, jimboka jimajku uaka kuerakuarheni jandijku imeri k'uiripekua.

Niatakua iameueri jurhimbekuaecha ka marhunchakua imaeueri janguarhekuaecha, iamu k'uiripu engauati jupikakata jima jimberu esīka na uandakata jauaka uandaskukatarhu jimbokijtu isījku uati uiŋamu jupikani mitejperantskua ka jaŋaŋarhikua jurhimbekua ka janguaecheri, ireteri uandangukata ka sesi irekua ma iretarhu imangi jauaka ireteri juramukua.

I jurhimbekuaecha ka jandijku hanguarhekua no uati mentjikusï niatakuarheni tanatskuarhekuni uengurhikua ka uandanekuaechani Kunguarhekua Ma Sorangua K'uiripuecheri.

Arhuitakua 3

No ambe ma i ambonastajperakua uati kurhangukuarheni esoki intskusinga jurhimbekua irechakuani, ma umbatsekuani o ma k'uiripuni, uenani ka píirakuni niatakuechani o niatani ambe ma imangisi texurhiuaka kenditani nakinderku ma jurhimbekuechani ka jandijku janguarhekauechani eiamarhijperakatecha i ambonastajperakuarhu.